

This question paper contains 3 printed pages]

JB—92—2023

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

PHILOSOPHY

Paper—IV

(Problems of Philosophy)

(Thursday, 7-12-2023)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :- (i) Attempt *all* questions.

(ii) *All* questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the Buddhist view of universal concept.

10

वैश्विक संकल्पनेबद्दल बौद्ध मत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the yoga view on the concept of God.

देव संकल्पनेबद्दल योग मत स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

JB—92—2023

2. Explain the Western view on the concept of God. 10

देव संकल्पनेबद्दल पाश्चात्य मत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the Nyaya view on the universal concept.

वैश्विक संकल्पनेबद्दल न्याय मत स्पष्ट करा.

3. Explain Charvaka view on self-concept. 10

‘स्व’ संकल्पनेबद्दल चार्वाक मत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the vaishesika view on the concept Reality.

वास्तविक संकल्पनेबद्दल वैशेषिक मत स्पष्ट करा.

4. Explain Hume's view on self-concept. 10

‘स्व’ संकल्पनेबद्दल ह्युम मत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the Buddhist view on the concept of Reality.

वास्तविक संकल्पनेबद्दल बौद्ध मत स्पष्ट करा.

WT

(3)

JB—92—2023

5. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Reality (Western view)
- (ii) God (Vedant)
- (iii) Self-concept (Sankhya)
- (iv) Universal concept (Buddha).

कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) वास्तववाद (पाश्चात्य मत)
- (ii) देव (वेदांत)
- (iii) 'स्व' संकल्पना (सांख्य)
- (iv) वैश्विक संकल्पना (बौद्ध).

JB—92—2023

3